

**Roczne sprawozdanie merytoryczne z działalności
organizacji pożytku publicznego**

za rok 2015

- Formularz należy wypełnić w języku polskim;
- Sprawozdawca wypełnia tylko przeznaczone dla niego białe pola;
- W trakcie wypełniania formularza istnieje możliwość dodawania wierszy oraz zawijania tekstów w polach;
- We wszystkich polach, w których nie będą wpisane odpowiednie informacje, należy wstawić pojedynczy znak myślnika (—).

Data zamieszczenia sprawozdania

I. Dane organizacji pożytku publicznego

1. Nazwa organizacji	FUNDACJA WOLNOŚĆ OD RELIGII		
2. Adres siedziby i dane kontaktowe	Kraj POLSKA	Województwo LUBELSKIE	Powiat M. LUBLIN
Gmina M. LUBLIN	Ulica CHOPINA	Nr domu 41	Nr lokalu 2
Miejscowość LUBLIN	Kod pocztowy 20-023	Poczta LUBLIN	Nr telefonu ██████████
Nr faksu	E-mail fundacja.wor@gmail.com	Strona www www.wolnoscodreligii.pl	
3. Data rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym			
4. Data uzyskania statusu organizacji pożytku publicznego	2014-06-11		
5. Numer REGON	06135656000000	6. Numer KRS	0000403073
7. Skład organu zarządzającego organizacji <i>(Należy wpisać imiona, nazwiska oraz informacje o funkcji pełnionej przez poszczególnych członków organu zarządzającego)</i>	Imię i nazwisko	Funkcja	Wpisany do KRS
	Dorota Wójcik	Prezesa Zarządu	TAK
	Tadeusz Dulniak	Członek Zarządu	TAK
	Tomasz Kalbarczyk	Członek Zarządu	TAK
8. Skład organu kontroli lub nadzoru organizacji <i>(Należy wpisać imiona, nazwiska oraz informacje o funkcji pełnionej przez poszczególnych członków organu kontroli lub nadzoru)</i>	Imię i nazwisko	Funkcja	Wpisany do KRS
	Marcin Moszyński	Przewodniczący Rady	TAK
	Grzegorz Głowiak	Członek Rady	NIE
	Kamil Zinczuk	Członek Rady	NIE
	Paweł Żołnierczyk	Członek Rady	NIE

<p>9. Cele statutowe organizacji</p> <p><i>(Należy opisać cele na podstawie statutu organizacji)</i></p>	<p>Celami Fundacji są:</p> <p>a) działania na rzecz informowania opinii publicznej w kwestiach dotyczących ateizmu i promowanie konstytucyjnej zasady rozdziału kościoła i państwa,</p> <p>b) wspieranie procesu edukacji społecznej poprzez upowszechnianie i umacnianie samodzielnego i krytycznego myślenia, rozumowego i naukowego poznawania i wyjaśniania otaczającego świata oraz popularyzację metody i wiedzy naukowej,</p> <p>c) rozwój świadomości obywatelskiej, postaw demokratycznych, zaangażowania społecznego i obywatelskiego,</p> <p>d) upowszechnianie i ochrona wolności i praw człowieka i swobód obywatelskich, w szczególności rozwijanie postaw tolerancyjnych, zwalczanie uprzedzeń i wspieranie idei społeczeństwa otwartego,</p> <p>e) upowszechnianie tolerancji i szacunku wobec wyznawców innych religii oraz niewierzących,</p> <p>f) udzielanie wsparcia i pomocy osobom i organizacjom dyskryminowanym na tle religijnym,</p> <p>g) udzielanie pomocy placówkom wychowawczym, oświatowym, medycznym i opiekuńczym,</p> <p>h) niesienie pomocy finansowej i rzeczowej potrzebującym osobom fizycznym, jak i prawnym,</p> <p>i) badanie współczesnych zjawisk kulturowych i ich społecznego oddziaływania,</p> <p>j) wspieranie działań organizacji o podobnym profilu działalności.</p>
---	--

<p>10. Sposób realizacji celów statutowych organizacji</p> <p><i>(Należy opisać sposób realizacji celów statutowych organizacji na podstawie statutu organizacji)</i></p>	<p>Fundacja realizuje swoje cele poprzez:</p> <p>a) wspieranie i finansowanie działalności i rozwoju portalu internetowego (http://www.wolnoscodreligii.pl),</p> <p>b) działalność wydawniczą,</p> <p>c) organizowanie wykładów, seminariów, warsztatów i konferencji tematycznie związanych z celami statutowymi Fundacji,</p> <p>d) organizowanie imprez o charakterze kulturalnym i edukacyjnym,</p> <p>e) organizowanie akcji i kampanii społecznych i informacyjnych,</p> <p>f) przyznawanie stypendiów naukowych dla młodzieży,</p> <p>g) współpracę z organizacjami pozarządowymi o podobnym do Fundacji profilu działalności</p>
--	---

II. Charakterystyka działalności organizacji pożytku publicznego w okresie sprawozdawczym

1. Opis działalności pożytku publicznego

<p>1.1. Opis głównych działań podjętych przez organizację</p>	<p>Fundacja koncentruje swoje działania wokół inicjatyw na rzecz realnego rozdziału państwa od organizacji religijnych w myśl art. 25 ust. 2 Konstytucji RP, a także zapobiegania praktykom dyskryminacyjnym wobec mniejszości bezwyznaniowej w Polsce. Dużą uwagę poświęcamy rozpowszechnieniu wiedzy na temat istnienia mniejszości bezwyznaniowej, wzmocnienia jej wizerunku w społeczeństwie oraz wsparcia jej przedstawicieli czemu służą prowadzone przez Fundację ogólnopolskie, społeczne kampanie billboardowe. Kampanie w założeniu mają sprzyjać ocieplaniu wizerunku osób niewierzących w Polsce.</p> <p>Rok 2015 był dla fundacji szczególnie, ponieważ otrzymaliśmy środki z tytułu uzyskania w 2014 roku statusu Organizacji Pożytku Publicznego. 535 osób zaufało nam i przekazało swój 1% podatku dochodowego za 2014 rok. W sumie na konto fundacji wpłynęło 46 122,52 zł. Cała kwota została przeznaczona na zakup billboardów w ramach kampanii społecznej „Masz prawo nie wierzyć”.</p> <p>Czterdzieści siedem billboardów z naszym plakatem można było zobaczyć w 29 miastach w Polsce przez cały styczeń 2016 r. Kampania była sprzeciwem wobec prób sugerowania lub wymuszania jednorodności światopoglądowej w Polsce oraz wobec fałszywych tez dotyczących tożsamości Polaków (Polak - katolik), a także wyrazem naszej niezgody na zawłaszczanie Polski przez hierarchów, działaczy i polityków katolickich. Kampania budziła zainteresowanie medialne i społeczne, inicjując dyskusje i spełniając cel edukacyjny. Kładliśmy nacisk na przypomnienie, że polscy ateści mają wszelkie prawa obywatelskie i nie mogą być w żaden sposób dyskryminowani. Kontynuowaliśmy w ten sposób prowadzone od lat działania w przestrzeni publicznej wzmocniające wizerunek mniejszości bezwyznaniowej oraz osłabiające poczucie osamotnienia i krzywdy polskich ateistów.</p> <p>Fundacja prowadziła portal wolnoscodreligii.pl, a także fanpage organizacji na Facebooku (w lipcu</p>
--	---

2016r. ponad 23 tys. fanów). Promujemy na co dzień naukowy i racjonalny światopogląd, krytykujemy nadużycia i szarlatanerię (np. promujemy szczepienia ochronne i krytykujemy tzw. ruch antyszczepionkowy). Promujemy ideę świeckiego państwa i nawołujemy do nienaruszania standardów demokracji konstytucyjnej (kampania billboardowa i produkcja gadżetów z odwołaniami do polskiej konstytucji). Podejmowaliśmy interwencje w odpowiedzi na bezpośrednie prośby osób dyskryminowanych. Istotną część podjętych działań wiąże się z przejawami dyskryminacji wobec osób niewierzących w przedszkolach i szkołach publicznych. W miarę możliwości zajmujemy się również praktykami dyskryminacyjnymi związanymi z innymi instytucjami, jak urzędy, szpitale, cementarze. Chcemy zwalczać dyskryminację mniejszości bezwyznaniowej wszędzie, gdzie ona występuje. Dla wielu ateistów zarówno kampanie billboardowe, jak i kontakt z zespołem Fundacji zmniejszają poczucie osamotnienia i wyobcowania związanego z funkcjonowaniem w dość monolitycznym społeczeństwie z wyraźną dominacją jednego światopoglądu oraz zmniejszają poczucie zagrożenia i bezsilności związanego z doświadczaniem praktyk dyskryminacyjnych.

W okresie od września 2014 roku do czerwca 2015 roku dzięki dofinansowaniu funduszy EOG ww. działania przybrały bardziej profesjonalną i efektywną formę w ramach projektu - "Dyskryminacja osób niewierzących i nieuczestniczących w lekcjach religii" ("Równość w szkole", kwota dotacji: 96 tys. zł.). Projekt umożliwił diagnozę, monitoring i zapobieganie dyskryminacji mniejszości bezwyznaniowej szczególnie w szkołach woj. lubelskiego. Wynajęliśmy profesjonalną pracownicę badań społecznych, udostępniliśmy wyniki badań oraz opracowaliśmy rekomendacje dla szkół i instytucji oświatowych. Działania projektu miały na celu pogłębienie świadomości uczniów oraz rodziców w zakresie praw dziecka i ucznia, udzielenie wsparcia w dochodzeniu tych praw, poprawienie asertywności mniejszości bezwyznaniowej w kontaktach z nauczycielami i władzami oświatowymi. Projekt obejmował szkolenia antydyskryminacyjne, zapewniające pogłębienie wiedzy pracowników oświatowych woj. lubelskiego w zakresie praw człowieka i przeciwdziałania dyskryminacji, a także billboardową kampanię społeczną "Równość w szkole". W ramach projektu powstał portal www.rownoscwzskole.pl oraz fp na Facebooku "Równość w szkole" (obecnie ponad 3 tys. obserwujących osób). Fundacja opracowała i dystrybuowała ulotki oraz rekomendacje dla szkół przygotowane m.in. w oparciu o badania ankietowe przeprowadzone wśród dyrektorów szkół publicznych na terenie woj. lubelskiego. Beneficjentem działań były również mniejszości religijne, szczególnie rodzice których prawo do wychowywania dzieci zgodnie z własnym światopoglądem jest naruszane.

W roku 2015 w ramach projektu fundacja zorganizowała szkolenia dla dyrektorów szkół (delegowanych nauczycieli) i pracowników Wydziałów Oświaty z zakresu praktyk antydyskryminacyjnych. Uczestnicy zapoznali się z definicją dyskryminacji, wykluczenia, praw człowieka, ze sposobami przeciwdziałania i stereotypizacji oraz poznaniem wartości jakie niesie ze sobą wolność od dyskryminacji i różnorodne społeczeństwo. Przedstawiliśmy wyniki przeprowadzonej diagnozy a także rekomendacje dla szkół - dobre praktyki. W szkoleniach wzięło udział 85 osób w tym 18 dyrektorów i w-ce dyrektorów, 40 nauczycieli, 20 pedagogów szkolnych, 3 pracowników Wydziałów Oświaty w Urzędach Miast oraz 4 opiekunów.

W ramach projektu w m-cu maju zorganizowaliśmy billboardową kampanię społeczną "Równość w szkole" dotycząca praw i wolności w przestrzeni edukacji publicznej. Przez cały miesiąc na terenie województwa lubelskiego można było zobaczyć 23 billboardy z hasłami: "U nas w szkole nie ma dzieci niewierzących", "Etyka uczy myśleć", "Nie chcę ale muszę". Wypowiedź przywołana na jednej z grafik: „W naszej szkole nie ma dzieci niewierzących” odnosi się do często spotykanej wypowiedzi dyrektorów szkół, pracowników oświaty oraz przedstawicieli szkolnych społeczności. „U nas wszyscy chodzą na katechezę”, „nie ma problemu”, „nikt się do tej pory nie skarżył”. Tymczasem osób niewierzących według oficjalnych statystyk jest w społeczeństwie polskim ok. 5 – 8%, co oznacza to, iż w każdej 20-osobowej grupie szkolnej z dużym prawdopodobieństwem obecne jest dziecko należące do mniejszości światopoglądowej.

Polskie społeczeństwo jest bardziej różnorodne niż mogłoby się czasem wydawać, a obowiązkiem publicznej szkoły jest zapewnić równe i godne warunki edukacji dla wszystkich uczniów. Niektórzy pracownicy oświaty publicznej wciąż niestety nie zdają sobie sprawy, iż ich wewnętrzne przekonanie o tym, że mniejszość bezwyznaniowa lub wyznaniowa jest mniej wartościowa i nie zasługuje na równe prawa w szkole jest niedopuszczalną dyskryminacją.

Podczas naszych działań obserwujemy dyskryminację pośrednią. Dyrektorzy używający słów „W naszej szkole nie ma dzieci niewierzących” nie uznają istnienia mniejszości bezwyznaniowej za istotną. Organizują praktyki szkolne w sposób zagrażający wolności sumienia, a tak można rozumieć zapisywanie dziecka wychowywanego w rodzinie należącej do mniejszości bezwyznaniowej na religię rzymskokatolicką czy jego udział we mszy na sali gimnastycznej z okazji Dni Papieskich. Nierówne traktowanie uczniów przez dyrektorów szkół przybiera zatem formę ograniczania swobód i praw na skutek niedostrzegania lub bagatelizowania obecności danej grupy ludzi w społeczności szkolnej. Zdarza

się, iż dyrektorzy uznają zapisanie dziecka na katechezę rzymskokatolicką za deklarację wiary. Wiemy jednak z wielu relacji oraz ostatnich badań CBOS, że osoby niewierzące również zapisują swoje dzieci na religię, w związku z tym w kampanii „Równość w szkole” można było zobaczyć grafikę „Nie chcę ale muszę”. Presja społeczna ze strony światopoglądowej większości jest tak silna, iż osoby niewierzące jak same określają „z przyczyn społecznych” deklarują udział swoich dzieci w katechezie oraz we wszelkich praktykach religijnych. Osobom niewierzącym towarzyszy często lęk o dobro dziecka w obliczu coraz częściej nagłaśnianych przypadków ostracyzmu i przemocy.

Zgodnie z zapisami Konstytucji RP nikt nie może być zobowiązany do ujawniania swojego światopoglądu jak również zmuszany do uczestniczenia lub nieuczestniczenia w praktykach religijnych. Niestety gwarancje te nie są przestrzegane w polskiej edukacji publicznej.

Plakat „Etyka uczy myśleć” przypomina, iż obowiązkiem szkoły jest zapewnienie każdemu jednemu, zainteresowanemu uczniowi realnej możliwości uczęszczania na lekcje etyki.

Pomimo zakończenia projektu (maj 2015) fundacja kontynuowała działalność interwencyjną i edukacyjną w zakresie przeciwdziałania dyskryminacji mniejszości bezwyznaniowej w szkole w oparciu o wolontariat zespołu oraz korzystając z finansowania darczyńców indywidualnych.

Otrzymaliśmy i zareagowaliśmy na blisko 100 zgłoszeń, opinii i sygnałów o przypadkach nadużyć noszących znamiona dyskryminacji na tle wyznaniowym bądź naruszających zasadę neutralności religijnej placówek publicznych. Fundacja wysłała w ciągu roku ponad 40 pism o charakterze interwencyjnym.

W styczniu 2015 roku fundacja wysłała pismo do MEN w sprawie zapisów w programie wychowania przedszkolnego „Ku dziecku” (wyd. Nowa Era) autorstwa Barbary Bilewicz-Kuźni i Teresy Parczewskiej z Zakładu Pedagogiki Przedszkolnej Instytutu Pedagogiki UMCS. To „całościowy, autorski program edukacji przedszkolnej umożliwiający pracę z przedszkolakami w każdym wieku”. Autorki wskazując, że nawiązują do podstawy programowej wychowania przedszkolnego, uporządkowały cele kształcenia i wychowania zawarte w opracowanym przez siebie programie według dziewięciu kategorii odnoszących się do rozwijania obszarów zdolności dziecka. Zastrzeżenia Fundacji budzą niektóre z treści wskazanych w dziewiątej z ww. kategorii, obejmującej cele z obszaru zdolności egzystencjalnych, tj.:

- kształtowanie moralności religijnej (zwracanie uwagi na bycie dobrym dla innych ludzi, a także dla zwierząt),
- tworzenie okazji do uczestnictwa dzieci w inscenizacjach o charakterze religijnym,
- zachęcanie do dyskursu na tematy religijne,
- wzbogacanie wiedzy, umiejętności i nawyków religijnych.

W ocenie Fundacji, powyższe treści zamieszczone w programie wychowania przedszkolnego są sprzeczne z gwarantowaną przez Konstytucję RP zasadą wolności sumienia oraz nie zapewniają ochrony poszanowania wolności rodziców niewierzących lub należących do mniejszości bezwyznaniowych do zapewnienia dzieciom wychowania i nauczania moralnego i religijnego zgodnie z ich przekonaniem.

Autorki programu, wymieniając ww. cele wychowawcze, sugerują tym samym, że kształtowanie moralności człowieka oraz wartości jakimi się kieruje, może i powinno odbywać się przede wszystkim w zakresie edukacji religijnej, z czym nie sposób się zgodzić.

Zastrzeżenia Fundacji budzi również fakt, że realizacja ww. celów z obszaru zdolności egzystencjalnych, w tym w szczególności tworzenie okazji do uczestnictwa dzieci w inscenizacjach o charakterze religijnym, zachęcanie do dyskursu na tematy religijne oraz wzbogacanie wiedzy, umiejętności i nawyków religijnych, pozwala na wprowadzanie treści religijnych do zajęć odbywających się w ramach podstawy programowej wychowania przedszkolnego. Skutkiem tego w zajęciach o tematyce religijnej mogą uczestniczyć wszystkie dzieci uczęszczające do placówki przedszkolnej, także te, których rodzice są osobami niewierzącymi bądź bezwyznaniowymi. Rodzice pozostają nieświadomi, jakie treści są przekazywane ich dzieciom w czasie zajęć obowiązkowych, a dodatkowo są pozbawieni możliwości wyrażenia zgody na udział dzieci w tego typu aktywnościach. Jak wynika zaś z § 1 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz. U. nr 36, poz. 155 ze zm.), nauczanie religii w publicznych przedszkolach organizowane jest w ramach planu zajęć przedszkolnych wyłącznie na życzenie rodziców, których wola w tym zakresie wyrażana jest w formie stosownego pisemnego oświadczenia. Zważywszy na fakt, że rodzice nie mają faktycznego wpływu na treść programu wychowania przedszkolnego, wprowadzenie jako obowiązującego w danej placówce (przez jej dyrekcję) programu wychowania przedszkolnego pn. „Ku dziecku” stanowi, zdaniem Fundacji, niedopuszczalną ingerencję w sferę uprawnień rodzicielskich w zakresie kształtowania u dziecka określonego światopoglądu, który niekoniecznie oparty być musi na moralności religijnej (bez względu na to, jakiego wyznania by dotyczyła). Co więcej, zawarcie w ogólnym programie wychowania przedszkolnego zagadnień odnoszących się wprost do kwestii religii może być odbierane jako próba faktycznego narzucenia, wbrew woli rodziców, nauki religii w publicznych placówkach przedszkolnych i

to również w odniesieniu do dzieci, których rodzice są osobami niewierzącymi lub bezwyznaniowymi i którzy nie wyrażali zgody na uczestniczenie ich dzieci w edukacji religijnej. Dodać należy, że kwestia udziału dzieci np. w uroczystościach religijnych w czasie przeznaczonym na realizację podstawy programowej była już przedmiotem wcześniejszych interwencji Fundacji w przypadku uczniów szkół i przedszkoli.

Ponadto fundacja interweniowała do MEN w sprawie treści umieszczonych w podręczniku do j. polskiego „Jutro pójdę w świat” dla klasy VI. Zarzuty fundacji wobec treści zawartych w podręczniku przedstawiały się następująco:

W podręczniku w dziale „Dar miłości” pod tekstem „Co to jest Pismo Święte” ks. Waldemara Chrostowskiego znalazło się:

– pytanie skierowane do uczniów: „Dlaczego Biblia odegrała wyjątkową rolę w dziejach ludzkości”
– polecenie dotyczące uzasadnienia, iż tekst jest tekstem popularnonaukowym. Autorzy podręcznika sugerują uczniom, aby wykorzystali fragmenty tekstu i posłużyli się podanym pojęciami „Cechy tekstu popularnonaukowego – prawda historyczna, informacja, badanie naukowe, fakty.”

Ad. 1. Uznajemy, iż pytanie, o rolę Biblii powinno być zdecydowanie bardziej bezstronne. Biblia odegrała przede wszystkim rolę w historii Europy, a nie całej ludzkości. Pytanie ma charakter europa- i judeo-chrześcijańskocentryczny. Sugeruje pozytywną rolę Biblii oraz judaizmu i chrześcijaństwa, podczas gdy religie te przynosiły również Europie śmierć i cierpienie.

Ad. 2. Z przykrością zauważamy, iż tekst, który uznaje się w podręczniku za oparty na badaniach naukowych i faktach zawiera m.in. takie sformułowania:

„Biblia jest dziełem nie tylko ludzkim, lecz i Boskim. Nie mogłaby powstać bez udziału Boga – bez objawienia człowiekowi Prawdy i bez natchnienia ludzkich autorów Pisma Świętego. To On działa w nich i przez nich. Właśnie też względ przesądził o tym, że Biblia odgrywa absolutnie wyjątkową rolę w dziejach ludzkiej cywilizacji i kultury”.

Z przyjętej w języku polskim definicji tekstu popularnonaukowego wynika, iż oparty jest on na badaniach naukowych i potwierdzonych m.in. empirycznie faktach. Istnienie Boga jest przedmiotem religijnej wary, a nie naukowym faktem. Tekst ks. Chrostowskiego jest tekstem konfesyjnym, a nie popularnonaukowym. Lekcją, podczas której nauczyciel może uczyć o istnieniu nadprzyrodzonych sił, jest w Polsce lekcja katechezy, a nie języka polskiego. Sugerowanie naukowego charakteru tekstu ks. Chrostowskiego jest indoktrynowaniem ok. 8 % uczniów, którzy wynoszą z domu wiedzę, iż wiara w bogów ma charakter mitu, a nie wiedzy naukowej.

Kolejny kontrowersyjny tekst umieszczony jest na 172 stronie pt.: „Świąteczne obrazki”. Jest on opracowany przez ks. Tadeusza Miłka i przedrukowany z Przewodnika Katolickiego (34/2008). W tekście tym książka katolicka opowiada dlaczego niedziela jest dniem „Pańskim, Bożym i najlepszym z możliwych” i jak powinno wyglądać jego świętowanie. Interpretacja ta narusza nie tylko praktyki i wiedzę przekazywaną uczniom rodziców innych aniżeli rzymsko-katolickie (np. judaizmu) wyznań, ale również rodziców niewierzących. Tekst opatrzony jest plakatem, w którym litera T układa się w krzyż będący symbolem chrześcijaństwa. Na 173 stronie znalazła się kolejna nieprawdziwa informacja, tj: „W tradycji wszystkich narodów naszego kręgu cywilizacyjnego niedziela zawsze była dniem modlitwy”.

Autorzy podręcznika w jego poprzednim wydaniu umieścili m.in. obok analizy wiersza „Kain i Abel” bank słów, który jednoznacznie kojarzył dobro etyczne z religijnością, a zło z postawami niereligijnymi. Z polecenia wynikało wprost, że osoby niereligijne nie są moralne. Fundacja interweniowała w tej sprawie w Ministerstwie Edukacji Narodowej w 2013 r. Po zapoznaniu się z obecnym wydaniem nadal z przykrością zauważamy, iż w podręczniku odnaleźć można wiele elementów noszących znamiona indoktrynacji światopoglądowej i dyskryminacji, zwłaszcza uczniów niewierzących.

W październiku 2015 r., przed wyborami parlamentarnymi fundacja zaapelowała do wszystkich kandydatek i kandydatów do parlamentu o zapowiedź dążenia do zapewnienia standardów świeckiego państwa. Zgodnie z artykułem dziesiątym Ustawy o gwarancjach wolności sumienia i wyznania „Rzeczpospolita Polska jest państwem świeckim, neutralnym w sprawach religii i przekonań”. W rzeczywistości fundacja spotyka się z wieloma przykładami nieprzestrzegania powyższej zasady w życiu publicznym. Oczekiwaliśmy publicznych deklaracji, iż kandydaci i kandydatki zobowiązują się do:

1. Przestrzegania i obrony konstytucyjnej zasady rozdziału kościoła i państwa.

2. Zapewnienia neutralności światopoglądowej w urzędach i szkołach publicznych.
W szczególności do podjęcia debaty na temat postulatów obywatelskiej inicjatywy ustawodawczej „Świecka szkoła”.
3. Przeciwdziałania dyskryminacji mniejszości bezwyznaniowej.
Złożone deklaracje były przez nas publikowane na fanpage'u Fundacji na Facebooku.

W październiku 2015 roku Fundacja wzięła udział w wydarzeniu "Dzień Solidarności z Uchodźcami". W ramach wydarzenia publikowaliśmy na stronach fundacji informację o naszej solidarności a także umieściliśmy intrografiki dotyczące wydarzenia. Zespół fundacji rozumie tragedię ludzi z terenów ogarniętych wojną. Wartości które są fundamentalne dla demokracji liberalnej tj. wolność, równość i godność człowieka są dla nas nadrzędne. Zasadą demokratyczną jest również świeckość państw, neutralność światopoglądowa władz i realny rozdział państwa od kościoła.

1.2. Zasięg terytorialny prowadzonej przez organizację działalności pożytku publicznego <i>(Należy wskazać jedną lub więcej pozycji)</i>	☐ najbliższe sąsiedztwo (osiedle, dzielnica, sołectwo, wieś, przysiółek)	☐ województwo
	☐ gmina	☐ kilka województw
	☐ kilka gmin	☒ cały kraj
	☐ powiat	☐ poza granicami kraju
	☐ kilka powiatów	

2. Informacja dotycząca liczby odbiorców działań organizacji pożytku publicznego w okresie sprawozdawczym

2.1. Liczba odbiorców działań organizacji <i>(Należy oszacować liczbę odbiorców działań organizacji w okresie sprawozdawczym, w podziale na osoby fizyczne i osoby prawne)</i>	Osoby fizyczne	50000	
	Osoby prawne	500	

2.2. Informacje na temat innych (niż wymienionych w pkt 2.1) odbiorców, na rzecz których organizacja działała <i>(Np. zwierzęta, zabytki)</i>	
---	--

3. Informacja dotycząca działalności nieodpłatnej pożytku publicznego organizacji w okresie sprawozdawczym

3.1. Organizacja prowadziła działalność nieodpłatną pożytku publicznego	☒ Tak ☐ Nie
--	---

3.2. Należy podać informację na temat przedmiotu działalności nieodpłatnej organizacji w okresie sprawozdawczym, wraz ze wskazaniem sfer/y działalności pożytku publicznego, o których mowa w art. 4 ust.1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536, z późn. zm.), a także kodu/ów PKD 2007 odpowiadającego/ych tej działalności. Jeśli organizacja prowadzi więcej niż 3 rodzaje działalności nieodpłatnej, należy podać informację na temat trzech głównych rodzajów działalności (podanie maksymalnie 3 kodów), zaczynając od głównego przedmiotu działalności	
--	--

Sfera działalności pożytku publicznego	Przedmiot działalności	Numer Kodu (PKD)
upowszechnianie i ochrona wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działania wspomagające rozwój demokracji	<p>W okresie od września 2014 roku do czerwca 2015 roku fundacja realizowała projekt współfinansowany przez fundusze EOG pod nazwą "Dyskryminacja osób niewierzących i nieuczestniczących w lekcjach religii" ("Równość w szkole"). Projekt umożliwił diagnozę, monitoring i zapobieganie dyskryminacji mniejszości bezwyznaniowej szczególnie w szkołach woj. lubelskiego. Fundacja wynajęła profesjonalną pracownię badań społecznych, udostępniła wyniki badań oraz opracowała rekomendacje dla szkół i instytucji oświatowych. Działania projektu miały na celu pogłębienie świadomości uczniów oraz rodziców w zakresie praw dziecka i ucznia, udzielenie wsparcia w dochodzeniu tych praw, poprawienie asertywności mniejszości bezwyznaniowej w kontaktach z nauczycielami i władzami oświatowymi. Projekt obejmował również billboardową kampanię społeczną "Równość w szkole". W ramach projektu powstał portal www.rownoscwzszkole.pl oraz fp na Facebooku "Równość w szkole".</p>	94.99.Z

<p>nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie</p>	<p>Fundacja opracowała i wydrukowała ulotki oraz plakaty związane z realizowanym projektem "Równość w szkole". Dystrybuowaliśmy również drukowane rekomendacje dla szkół przygotowane m.in. w oparciu o badania ankietowe przeprowadzone wśród dyrektorów szkół publicznych na terenie woj. lubelskiego. W roku 2015 w ramach projektu fundacja zorganizowała szkolenia dla dyrektorów szkół (delegowanych nauczycieli) i pracowników Wydziałów Oświaty z zakresu praktyk antydyskryminacyjnych. Uczestnicy zapoznali się z definicją dyskryminacji, wykluczenia, praw człowieka, ze sposobami przeciwdziałania i stereotypizacji oraz poznaniem wartości jakie niesie ze sobą wolne od dyskryminacji i różnorodne społeczeństwo. Przedstawiliśmy wyniki przeprowadzonej diagnozy a także rekomendacje dla szkół - dobre praktyki. W szkoleniach wzięło udział 85 osób w tym 18 dyrektorów i w-ce dyrektorów, 40 nauczycieli, 20 pedagogów szkolnych, 3 pracowników Wydziałów Oświaty w Urzędach Miast oraz 4 opiekunów.</p>	<p>58.19.Z</p>
--	--	----------------

4. Informacja dotycząca działalności odpłatnej pożytku publicznego w okresie sprawozdawczym

4.1. Organizacja prowadziła działalność odpłatną pożytku publicznego

Tak

Nie

4.2. Należy podać informację na temat przedmiotu działalności odpłatnej organizacji w okresie sprawozdawczym, wraz ze wskazaniem sfer/y działalności pożytku publicznego, o których mowa w art. 4 ust.1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, a także kodu/ów <u>PKD 2007</u> odpowiadającego/yh tej działalności. Jeśli organizacja prowadzi więcej niż 3 rodzaje działalności odpłatnej, należy podać informację na temat trzech głównych rodzajów działalności (podanie maksymalnie 3 kodów), zaczynając od głównego przedmiotu działalności	Sfera działalności pożytku publicznego	Przedmiot działalności	Numer Kodu (PKD)

5. Informacja dotycząca działalności gospodarczej organizacji w okresie sprawozdawczym

5.1. Organizacja prowadziła działalność gospodarczą	☒ Tak ☐ Nie
---	---

	Numer Kodu (PKD)	Przedmiot i opis działalności
5.2. Należy podać informację na temat przedmiotu działalności gospodarczej organizacji wraz z opisem tej działalności w okresie sprawozdawczym, a także kodu/ów <u>PKD 2007</u> odpowiadającego/yh tej działalności. Jeśli organizacja prowadzi więcej niż 3 rodzaje działalności gospodarczej, należy podać informację na temat trzech głównych rodzajów działalności (podanie maksymalnie 3 kodów), zaczynając od głównego przedmiotu działalności	47.91.Z	Fundacja w ramach prowadzonej działalności gospodarczej prowadzi sklep internetowy niewierze.eu. Asortyment sklepu to książki tematycznie związane z celami fundacji m.in. ateizmem, świeckością, prawami człowieka, wolnością, praw konstytucyjnych. W sklepie fundacji sprzedawane są również koszulki z nadrukami nawiązującymi do prowadzonych kampanii społecznych bądź obszaru działań fundacji. W sklepie prowadzona jest również sprzedaż materiałów promocyjnych np. opaski silikonowe na rękę z hasłem "Nie zabijam. Nie kradnę. Nie wierzę".

III. Przychody i koszty organizacji pożytku publicznego w okresie sprawozdawczym

1. Informacja o przychodach organizacji

1. Łączna kwota przychodów organizacji ogółem (zgodnie z rachunkiem wyników/zysków i strat)	155,477.71 zł
a) Przychody z działalności nieodpłatnej pożytku publicznego	46,122.52 zł
b) Przychody z działalności odpłatnej pożytku publicznego	0.00 zł
c) Przychody z działalności gospodarczej	4,872.60 zł
d) Przychody finansowe	0.00 zł
e) Pozostałe przychody	104,482.59 zł

2. Informacja o źródłach przychodów organizacji

2.1. Przychody z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych	46,122.52 zł
2.2. Ze źródeł publicznych ogółem:	0.00 zł
a) ze środków europejskich w rozumieniu przepisów o finansach publicznych	0.00 zł
b) ze środków budżetu państwa	0.00 zł

c) ze środków budżetu jednostek samorządu terytorialnego	0.00 zł	
d) ze środków państwowych funduszy celowych	0.00 zł	
2.3. Ze źródeł prywatnych łącznie:	89,835.65 zł	
a) ze składek członkowskich	0.00 zł	
b) z darowizn od osób fizycznych	31,296.36 zł	
c) z darowizn od osób prawnych	58,539.29 zł	
d) z ofiarności publicznej (zbiórek publicznych, kwest)	0.00 zł	
e) ze spadków, zapisów	0.00 zł	
f) z wpływów z majątku (w szczególności sprzedaży lub wynajmu składników majątkowych)	0.00 zł	
2.4. Z innych źródeł	19,519.54 zł	
3. Informacje o sposobie wydatkowania środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych		
3.1. Stan środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych na pierwszy dzień roku sprawozdawczego	0.00 zł	
3.2. Wysokość kwoty pochodzącej z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych wydatkowanej w okresie sprawozdawczym łącznie	0.00 zł	
3.3. Działania, na które wydatkowano środki pochodzące z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych w okresie sprawozdawczym (w szczególności określone w pkt II.1.1), oraz szacunkowe kwoty przeznaczone na te działania		
3.4. Cele szczegółowe, w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, wskazane przez podatników podatku dochodowego od osób fizycznych, na które organizacja pożytku publicznego wydatkowała najwięcej środków pochodzących z 1% podatku dochodowego w okresie sprawozdawczym wraz z wydaną kwotą		
4. Informacje o poniesionych kosztach w okresie sprawozdawczym	Koszty łącznie:	W tym: wysokość kosztów finansowana z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych
4.1. Koszty organizacji w okresie sprawozdawczym łącznie:	98,469.76 zł	0.00 zł
a) koszty z tytułu prowadzenia nieodpłatnej działalności pożytku publicznego	0.00 zł	0.00 zł
b) koszty z tytułu prowadzenia odpłatnej działalności pożytku publicznego	0.00 zł	0.00 zł
c) koszty z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej	2,617.86 zł	
d) koszty finansowe	0.11 zł	
e) koszty administracyjne	9,026.56 zł	
f) pozostałe koszty łącznie	86,825.23 zł	0.00 zł
4.2. Koszty kampanii informacyjnej lub reklamowej związanej z pozyskiwaniem 1% podatku dochodowego od osób fizycznych		0.00 zł
5. Wynik działalności odpłatnej i nieodpłatnej pożytku publicznego lub działalności gospodarczej organizacji pożytku publicznego w okresie sprawozdawczym		

5.1. Wynik działalności nieodpłatnej pożytku publicznego	46,122.52 zł
5.2. Wynik działalności odpłatnej pożytku publicznego	0.00 zł
5.3. Wynik działalności gospodarczej	892.26 zł
w tym: wysokość środków przeznaczona na działalność pożytku publicznego	892.26 zł
IV. Korzystanie z uprawnień w okresie sprawozdawczym	
1. Organizacja korzystała z następujących zwolnień <i>(Należy wskazać jedną lub więcej pozycji wraz z kwotą przyznanego zwolnienia)</i>	☒ z podatku dochodowego od osób prawnych 10,261.43 zł ☐ z podatku od nieruchomości 0.00 zł ☐ z podatku od czynności cywilnoprawnych 0.00 zł ☐ z podatku od towarów i usług 0.00 zł ☐ z opłaty skarbowej 0.00 zł ☐ z opłat sądowych 0.00 zł ☐ z innych zwolnień, jakich: 0.00 zł ☐ nie korzystała
2. Organizacja korzystała z prawa do nieodpłatnego informowania przez jednostki publicznej radiofonii i telewizji o prowadzonej działalności nieodpłatnej pożytku publicznego, zgodnie z art. 23a ust. 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2011 r. Nr 43, poz. 226, z późn. zm.)	☐ Tak ☒ Nie
3. Organizacja korzystała z uprawnienia do nabycia na szczególnych zasadach prawa własności lub prawa użytkowania wieczystego nieruchomości z zasobu Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego, lub zawarła na preferencyjnych warunkach z podmiotami publicznymi umowy użytkowania, najmu, dzierżawy lub użyczenia i przysługuje jej w odniesieniu do tych nieruchomości następujące prawo: <i>(Należy wskazać jedną lub więcej pozycji)</i>	☐ własność ☐ użytkowanie wieczyste ☐ najem ☐ użytkowanie ☐ użyczenie ☐ dzierżawa ☒ nie korzystała
V. Personel organizacji pożytku publicznego w okresie sprawozdawczym	
1. Pracownicy oraz osoby świadczące usługi na podstawie umowy cywilnoprawnej	
1.1. Liczba osób zatrudnionych w organizacji na podstawie stosunku pracy <i>(W odpowiedzi należy uwzględnić wszystkie osoby zatrudnione w organizacji na podstawie stosunku pracy (etat lub część etatu) w okresie sprawozdawczym, nawet jeśli obecnie nie są już zatrudnione w organizacji)</i>	1.0 osób
1.2. Przeciętna liczba zatrudnionych w organizacji na podstawie stosunku pracy w przeliczeniu na pełne etaty <i>(Aby określić przeciętne zatrudnienie należy zsumować wszystkie osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w poszczególnych miesiącach w okresie sprawozdawczym (wraz z ułamkami odpowiadającymi części etatu, np. 0,5 w przypadku osoby zatrudnionej na pół etatu), dodać do siebie sumy zatrudnionych z 12 miesięcy i podzielić przez 12. Wynik wpisać z dokładnością do 1 miejsca po przecinku)</i>	0.2 etatów
1.3. Liczba osób w organizacji świadczących usługi na podstawie umowy cywilnoprawnej	4.0 osób

2. Członkowie	
2.1. Organizacja posiada członków	☐ Tak ☒ Nie
2.2. Liczba członków organizacji wg stanu na ostatni dzień roku sprawozdawczego	0.00 osób fizycznych
	0.00 osób prawnych
3. Wolontariat w okresie sprawozdawczym	
3.1. Organizacja korzystała ze świadczeń wykonywanych przez wolontariuszy <i>(Zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, wolontariuszami są osoby fizyczne, które ochotniczo i bez wynagrodzenia wykonują świadczenia na rzecz organizacji, niezależnie od tego, czy są to osoby niezwiązane z organizacją, członkowie, pracownicy, osoby świadczące usługi na podstawie umowy cywilnoprawnej czy przedstawiciele władz organizacji)</i>	☐ Tak ☒ Nie
3.2. Liczba wolontariuszy wykonujących świadczenie na rzecz organizacji <u>przez okres krótszy niż 30 dni</u> <i>(Każdy wolontariusz powinien być liczony tylko raz, niezależnie od liczby świadczeń wykonanych na rzecz organizacji w okresie sprawozdawczym i czasu pracy)</i>	0.00 osób
w tym: a) członkowie organizacji, pracownicy organizacji, osoby świadczące usługi na podstawie umowy cywilnoprawnej, członkowie organu zarządzającego	0.00 osób
b) inne osoby	0.00 osób
3.3. Liczba wolontariuszy wykonujących świadczenie na rzecz organizacji przez okres <u>od 30 dni do 6 miesięcy</u> <i>(Każdy wolontariusz powinien być liczony tylko raz, niezależnie od liczby świadczeń wykonanych na rzecz organizacji w okresie sprawozdawczym)</i>	0.00 osób
w tym: a) członkowie organizacji, pracownicy organizacji, osoby świadczące usługi na podstawie umowy cywilnoprawnej, członkowie organu zarządzającego	0.00 osób
b) inne osoby	0.00 osób
3.4. Liczba wolontariuszy wykonujących świadczenie na rzecz organizacji przez okres <u>dłuższy niż 6 miesięcy</u> <i>(Każdy wolontariusz powinien być liczony tylko raz, niezależnie od liczby świadczeń wykonanych na rzecz organizacji w okresie sprawozdawczym)</i>	3.00 osób
w tym: a) członkowie organizacji, pracownicy organizacji, osoby świadczące usługi na podstawie umowy cywilnoprawnej, członkowie organu zarządzającego	3.00 osób
b) inne osoby	0.00 osób
VI. Wynagrodzenia w okresie sprawozdawczym	
1. Łączna kwota wynagrodzeń (brutto) wypłaconych przez organizację w okresie sprawozdawczym	16,747.70 zł
a) z tytułu umów o pracę	9,938.70 zł
- wynagrodzenie zasadnicze	9,938.70 zł
- nagrody	0.00 zł
- premie	0.00 zł
- inne świadczenia	0.00 zł
b) z tytułu umów cywilnoprawnych	6,809.00 zł
2. Łączna kwota wynagrodzeń wypłaconych przez organizację pracownikom oraz osobom świadczącym usługi na podstawie umowy cywilnoprawnej, w związku z prowadzoną działalnością pożytku publicznego	16,747.70 zł

w	a) w związku z prowadzoną działalnością odpłatną pożytku publicznego	0.00 zł
tym:	b) w związku z prowadzoną działalnością nieodpłatną pożytku publicznego	16,747.70 zł
3.	Łączna kwota wynagrodzeń wypłaconych przez organizację pracownikom oraz osobom świadczącym usługi na podstawie umowy cywilnoprawnej w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą organizacji	0.00 zł
4.	Wysokość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia (brutto) wypłaconego członkom organu zarządzającego organizacją, wliczając wynagrodzenie zasadnicze, nagrody, premie i inne świadczenia oraz umowy cywilnoprawne <i>Aby określić przeciętne miesięczne wynagrodzenie należy: 1. zsumować wszystkie kwoty wynagrodzeń wypłacone w ciągu roku sprawozdawczego (wliczając wynagrodzenie zasadnicze, nagrody, premie i inne świadczenia oraz umowy cywilnoprawne); 2. podzielić zsumowaną kwotę przez 12 (miesiący)</i>	0.00 zł
5.	Wysokość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia (brutto) wypłaconego członkom organu kontroli lub nadzoru, wliczając wynagrodzenie zasadnicze, nagrody, premie i inne świadczenia oraz umowy cywilnoprawne <i>(patrz komentarz do punktu 4)</i>	0.00 zł
6.	Wysokość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia (brutto) wypłaconego członkom innych, niż organu zarządzającego, kontroli lub nadzoru, organów organizacji, wliczając wynagrodzenie zasadnicze, nagrody, premie i inne świadczenia oraz umowy cywilnoprawne <i>(patrz komentarz do punktu 4)</i>	0.00 zł
7.	Wysokość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia (brutto) wypłaconego pracownikom organizacji, wliczając wynagrodzenie zasadnicze, nagrody, premie i inne świadczenia, oraz osobom świadczącym usługi na podstawie umowy cywilnoprawnej <i>(patrz komentarz do punktu 4)</i>	1,395.64 zł
8.	Wysokość najwyższego miesięcznego wynagrodzenia (brutto) wypłaconego członkom organu zarządzającego, wliczając wynagrodzenie zasadnicze, nagrody, premie i inne świadczenia oraz umowy cywilnoprawne	0.00 zł
9.	Wysokość najwyższego miesięcznego wynagrodzenia (brutto) wypłaconego członkom organu kontroli lub nadzoru, wliczając wynagrodzenie zasadnicze, nagrody, premie i inne świadczenia oraz umowy cywilnoprawne	0.00 zł
10.	Wysokość najwyższego miesięcznego wynagrodzenia (brutto) wypłaconego członkom innych, niż organu zarządzającego, kontroli lub nadzoru, organów organizacji, wliczając wynagrodzenie zasadnicze, nagrody, premie i inne świadczenia oraz umowy cywilnoprawne	0.00 zł
11.	Wysokość najwyższego miesięcznego wynagrodzenia (brutto) wypłaconego pracownikom organizacji, wliczając wynagrodzenie zasadnicze, nagrody, premie i inne świadczenia, oraz wynagrodzenia wypłaconego osobom świadczącym usługi na podstawie umowy cywilnoprawnej	1,987.74 zł
12.	Dodatkowe uwagi dotyczące wynagrodzeń <i>(Można podzielić się z opinią publiczną dodatkowymi uwagami dotyczącymi poziomu lub konstrukcji wynagrodzeń w organizacji, wówczas należy wpisać te uwagi w przygotowane pole)</i>	
VII. Informacja o udzielonych przez organizację pożytku publicznego pożyczkach pieniężnych w okresie sprawozdawczym		
1.	Organizacja udzielała pożyczek pieniężnych	☐ Tak ☒ Nie
2.	Wysokość udzielonych pożyczek pieniężnych	0.00 zł
3.	Statutowa podstawa przyznania pożyczek pieniężnych	
VIII. Informacja o działalności zleconej organizacji pożytku publicznego przez organy administracji publicznej w okresie sprawozdawczym		

